

A photograph of several students sitting at small wooden tables outdoors, taking an exam. They are focused on writing in notebooks. The setting appears to be a paved outdoor area, possibly a courtyard or a large hall with open doors. The students are dressed in casual attire. There are some water bottles on the tables. The image is overlaid with semi-transparent colored shapes: a green circle at the top left, a blue circle in the middle, and a purple circle at the bottom left. The text 'Examenboekje 2025-2026' is centered in a white serif font within the blue circle.

Examenboekje 2025-2026

The logo for 'de spinaker' features a stylized white icon of a person's head and shoulders, composed of geometric shapes, set against a dark blue circular background.

de spinaker

Voorwoord

Voor je ligt het examenboekje 2025-2026. In dit examenboekje vind je alle informatie die je nodig hebt om je goed op het examen voor te kunnen bereiden.

Voor de leerlingen in leerjaar drie is dit het eerste jaar dat je meedoet aan het staatsexamen. Dit jaar doe je examen in de vakken maatschappijleer en Engels. Volgend jaar doe je de resterende vakken, zodat je – als je alle certificaten haalt met de benodigde punten – je vmbo-basis diploma kunt halen. Een spannende tijd voor de boeg dus.

Examentijd is echter ook een leuke tijd. Probeer dus ondanks alle spanningen voor de examens er ook van te genieten, zodat je later terug kunt kijken op een mooie periode. Het is namelijk zomaar zomervakantie 2026 en voor je het weet zit je op een MBO-school.

Dit examenboekje staat vol informatie over waar je voor elk vak aan moet voldoen. Voor wanneer je iets moet inleveren, wanneer de examens zijn en nog veel meer. Als je dat zo op een rijtje zit staan, dan is dat best wel veel. Onze belangrijkste tip is dan ook altijd: begin op tijd. Het wordt sowieso druk en spannend genoeg naar het einde van het schooljaar, dus alles wat je eerder kunt doen is echt meegenomen. Dan heb je het in de weken voor de examens beginnen misschien iets minder druk. Vlak voor de examens starten heb je nog twee weken meivakantie. Bewaar niet alles tot die vakantie, want dan kom je echt tijd tekort. Vooraf je tijd goed indelen en goed benutten is dus een waardevolle tip.

In dit boekje vind je aan het einde een leerschema dat je veel houvast kan bieden.

In dit examen boekje staat voor elk vak precies uitgelegd wat je moet kennen en kunnen. Dit geldt voor zowel het schriftelijk (CSE) als voor het mondeling examen (college-examen). Binnen De Spinaker wordt het staatsexamen afgenomen. Dit betekent dat alle leerlingen een schriftelijk examen doen, gevolgd door een mondeling examen. Dit wijkt af van de examens zoals die worden afgenomen in het reguliere onderwijs. Leerlingen in het regulier VO doen schoolexamens en schriftelijk examen op basis van een pta (planning van toetsing en afsluiting). Het vmbo-basis diploma dat je in het regulier onderwijs kunt halen is echter exact hetzelfde als het diploma dat je via het staatsexamen kunt halen.

De examens zijn ook niet op onze eigen locatie maar bij onze locatie in Alkmaar. Deze locatie is gevestigd op het volgende adres:

Spinaker Alkmaar
Jan Ligthartstraat 7
1817 MR Alkmaar

Je moet er zelf voor zorgen dat je daar voor elk examen op tijd bent. Onze ervaring is dat dit alle examenkandidaten altijd prima lukt. Als je hulp van ons nodig hebt, laat dat dan op tijd weten. Dan kijken we samen naar een oplossing.

Wij wensen iedereen die deelneemt aan het examen heel veel succes maar ook veel plezier! Mochten er nog vragen zijn na het lezen van dit boekje, dan kan mailen naar de examencoördinator van onze school. Dat is meneer Smit en hij is bereikbaar op p.smit@ronduitonderwijs.nl. Voor meer informatie kun je kijken op onze website onder het kopje leerlingen > eindexamens.

Het Team van VSO De Spinaker Hoorn

Week			Engels	Profielwerkstuk (indien zakken/ zij instroom)
18/19/20	SCHRIFTELIJKE EXAMENS (CSE)			
23			Poster maken voor mondeling Engels	Poster maken voor mondeling examen
25			Poster presenteren bij docent Engels	Poster presenteren aan mentor
25/26	MONDELINGE EXAMENS*			

*Deze data zijn nu nog niet bekend. Ze worden bekend gemaakt zodra de examencoördinator het binnen heeft gekregen. Alle leerlingen krijgen dan een eigen schema.

Het aanmelden voor het staatsexamen gebeurt altijd voor 1 november en het inleveren van alle dossiers moet voor 1 maart, dit zijn vaste ijkpunten in het jaar. En daarnaast is het verplicht om voor 1 mei ingeschreven te staan voor een vervolgopleiding, ons advies is zo snel mogelijk na de opendagen, zodat de opleidingen met numerus fixus niet al vol zitten.

UITSTROOMPROFIEL

Alle leerlingen die in 4 basis zitten hebben als uitstroomprofiel 'vervolgonderwijs' gekregen. Dit betekent dat deze leerlingen een kwalificatieplicht hebben tot en met hun 23ste levensjaar. Je hebt aan deze eis voldaan door bijvoorbeeld een MBO-2 opleiding af te ronden.

Wanneer het uitstroomprofiel arbeid is, dan kunnen de leerlingen na een Mbo-niveau 1 opleiding gaan werken of met een arbeidscontract van 24 uur per week de school verlaten.

De leerlingen die een basis-diploma behalen kunnen ervoor kiezen een MBO-2 opleiding te starten. MBO-scholen zoeken vaak wel contact op met de laatste mentor voor een warme overdracht en hierin worden de successen gedeeld en wat wel maar ook wat niet werkte op De Spinaker.

VAKINFORMATIE

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kunnen jullie contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 77 55 (tussen 09.00 en 11.00 uur is de wachttijd het kortst) of staatsexamen@duo.nl

MEENEMEN

Schriftelijk examen

Basispakket:

Pennen (liefst meerdere en blauw)

Grijze, rode en blauwe potloden

Liniaal, geodriehoek, koershoekmeter

Passer

Gum

Rekenmachine

Woordenboek Nederlands (ééndelig)

Woordenboek Engels ↔ Nederlands

Voor NASK I binas vmbo informatieboek ISBN 978.9001.80069.7

Mondeling examen

Alles wat hierboven staat

Aardrijkskunde – Grote of Kleine Bosatlas, vaak heeft school er ook een te leen of ligt deze al klaar maar mocht een leerling liever een eigen mee hebben, kan dat gewoon.

Natuur en scheikunde I – krijg je informatie van meneer Smit

Locatie en Data

Locatie Spinaker Alkmaar
Jan Ligthartstraat 7
1817 MR Alkmaar

OV vanuit Hoorn:

Trein NS sprinter richting Amsterdam uitstappen in Alkmaar (NIET bij Alkmaar Noord). Buslijn 166 richting Bergen Plein uitstappen bij de Jan Ligthartstraat.

Buslijn 660 richting Inholland hogeschool uitstappen bij de hogeschool en dan een stukje lopen.

Neem voldoende de tijd voor de reis en een tip neem een trein eerder mocht er iets gebeuren heb je nog speling in tijd, want te laat is te laat en dan kan je geen examen doen en dat zou zonde zijn!

De reis duurt ongeveer 60 minuten vanaf station Hoorn.

OVERZICHT

De centrale examens worden digitaal afgenomen in de periode 1 tot en met 24 april (VSO). Voor vmbo basis 3 gaat dit alleen om het examen Engels.

Dag	Datum	Tijd	Vak
Donderdag	7 mei	13.30-14.30	Maatschappijleer
Dinsdag	12 mei	09.00-10.30	Engels schrijfvaardigheid

TIPS VOOR HET EXAMEN

Handige sites

www.examenblad.nl

www.duo.nl

www.lerenvoorhetexamen.nl

www.confetticampus.nl en dan onder het kopje leertips.

Verder zijn er ook vele goede filmpjes te vinden op YouTube.

Examenspreekuur van NOS stories (alle vakken) wordt altijd een dag voor het examen uitgezonden maar de oude filmpjes zijn ook nog te bekijken.

Wessel Peeters (maatschappijleer)

English with mister Henriquez (Engels)

Handige boeken

Algemene lesmethode boeken (hierin staat toch echt de basis).

- Samengevat boekjes, let wel op dat er voor VMBO BB boekjes besteld worden.
- Samenvatting examen boekjes.

Beide zijn te bestellen bij de plaatselijke boekwinkel of via bol.com

Leerstrategieën

- Samenvattingen schrijven en deze leren. Belangrijk is hierbij om de hoofdzaken van de bijzaken te onderscheiden. En niet alle vakken lenen zich goed voor een uitgebreide samenvatting.
- Samengevat boekjes doornemen, YouTube filmpjes bekijken en daarna oefenexamens maken en deze zelf nakijken zodat je weet wat een examiner van je verwacht qua antwoord geven in vaktaal (begrippenkennis).
- Via quizlet of WRTS-begrippenkaartjes maken (online), dit kan tot in den treuren geoefend worden. Er wordt ook onthouden welke begrippen nog lastig zijn en deze worden dan vaker herhaald.
- Met flashcards begrippen oefenen aan de hand van het systeem 1 ken ik, 2 weet ik wel maar nog niet genoeg en 3 deze begrippen moet ik nog echt wel een veel leren. Elke keer besteed je weer wat aandacht aan de begrippen, dit is het leren volgens het Leitner systeem. Zoals in het document te lezen is, wordt er bij elk vak vaktaal verwacht. Dus daarom een goede reden om het extra goed te leren. (www.confetticampus.nl)
- Natuurlijk kan je ook een combinatie maken van alles wat hierboven staat. Zoek een manier dat bij je past en waar jij je prettig bij voelt.

Vooraf op tijd beginnen met leren zodat de stof beter blijft hangen. Blijf niet in het globale leren hangen. Naar het examen toe gaan met de kennis dat je het weet is veel prettiger dan naar het examen toe gaan en denken oh wat was het ook alweer...

Heel veel succes bij het leren van het examen. Je kan het, wij hebben vertrouwen in je!!

LEERSHEMA

Week	Wat	Wie controleert	Hoe gemaakt/ hoe te leren
9	Oefenexamens maken op school Deze week: Nederlands Wiskunde Biologie	Jijzelf	Nederlands: _____ Wiskunde: _____ Biologie: _____
10	Oefenexamens maken op school Deze week: Aardrijkskunde Geschiedenis NASK I	Jijzelf	Aardrijkskunde: _____ Geschiedenis: _____ NASK 1: _____
11	Oefenexamens maken op school Deze week: Engels Maatschappijleer Economie	Jijzelf	Engels: _____ Maatschappijleer: _____ Economie: _____
12	Beginnen met leren met het vak waarin je minder goed bent.	Jijzelf + docent	Bekijk wat het beste bij jouw past. Zie hierboven voor tips.
13	Herhalen met het vak waarin je minder goed bent (eerste vak). Beginnen met leren van het vak waarin je ook minder goed bent (tweede vak).	Jijzelf + docent	Kijk van beide vakken filmpjes op YouTube en maak aantekeningen bij deze filmpjes, deze laat je controleren door de vakdocent.
14	Herhalen met het tweede vak en beginnen met een derde vak.	Jijzelf + docent	Maak begrippenkaartjes van het derde vak dat je hebt gekozen. Deze kan je leren aan de hand van het stappenplan Bak 1: heeft veel aandacht nodig ken ik nog niet. Bak 2: weet ik al een beetje. Bak 3: deze ken ik al en hebben minder aandacht nodig.
15	Maken oefenexamens van de drie gekozen vakken.	Jijzelf	Is er verbetering in je cijfer? Dan werkt deze leerstrategie bij je. Dan kan je dat toepassen op andere vakken. Werkt het niet? Dan boven weer kijken naar de tips.
16	Herhalen van het derde vak. Beginnen met leren van het vierde vak.	Jijzelf + docent	Ga door met je leerstrategie of pas het zo nodig aan. Bekijk voor beide vakken YouTube filmpjes en maak aantekeningen en laat deze controleren door je vakdocent.
17	Herhalen van het vierde vak en beginnen met het vijfde en eventueel zesde vak.	Jijzelf + docent	Bekijk van het vijfde en zesde vak ook YouTube filmpjes en maak aantekeningen en laat deze controleren door je vakdocent.
18	Alle vakken herhalen. Wat goed gaat besteed daar minder aandacht aan, bekijk vooral wat je nog niet zo goed door hebt.	Jijzelf + je ouders	Je gaat een vak naar keuze presenteren aan je ouders. Het makkelijkst is dat je een vak kiest dat je nog lastig vindt zodat zij je kunnen helpen.
19	Oefenexamens maken!!!!	Jijzelf	Oefen vooral op wat je nog niet zo goed weet dan kan je dat nog doornemen en extra aandacht aangeven.
20	D-Day de examens gaan van start!!!!		

College voor Toetsen en Examen

VAKINFORMATIE
STAATSEXAMEN 2026

VERSIE: 1 APRIL 2025

ENGELSE TAAL

VMBO BB

Inhoud

1. Inleidende opmerkingen	3
2. Examenprogramma	4
3. Centraal examen	4
4. College-examen	4
5. Berekening eindcijfer	6

BIJLAGE 1	
BESCHRIJVING EXAMENSTOF	7
BIJLAGE 2	
PRESENTATIE	8

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kun je contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 89 33 of staatsexamens@duo.nl.

Je gaat het staatsexamen vo doen. Dit informatieblad is bedoeld om je goed te kunnen voorbereiden op dit examen. Het examen bestaat uit verschillende onderdelen. Bij een aantal vakken moet je van tevoren iets maken en inleveren. Lees deze vakinformatie goed door en zorg dat je alles op tijd hebt geleerd en, zo nodig, gemaakt en ingeleverd.

**Veel succes
met je
examen!**

1. Inleidende opmerkingen

- Het staatsexamen Engels taal vmbo BB bestaat uit een centraal examen (paragraaf 3) en een college-examen. Het college-examen heeft twee onderdelen: een schriftelijk college-examen en een mondeling college-examen (paragraaf 4).
- Voor het mondeling college-examen moet je thuis of op school een presentatie in het Engels voorbereiden en hiervoor een poster meebrengen naar het examen.
- In het document ‘Toegestane hulpmiddelen’ (onder ‘[Vakinformatie voor het staatsexamen](#)’ op de site van DUO) staat vermeld welke hulpmiddelen je zelf voor het examen moet meenemen.
- Je kunt je voorbereiden met behulp van een lesmethode.
- Oefenmateriaal voor de college-examens staat op [Oefenen voor het staatsexamen vo](#). Op Examenblad.nl staat bij [Veelgestelde vragen](#) onder het kopje ‘Voorbereiding’ waar je oefenmateriaal voor de centraal examens kunt vinden.

2. Examenprogramma

In [Bijlage 1](#) staat een beschrijving van de examenstof.

In onderstaande tabel geeft een 'ja' aan in welk examen de vaardigheden en kennis getoetst kunnen worden.

Tabel 1 verdeling van de vaardigheden en kennis over de verschillende examens

exameneenheden Engelse taal BB	centraal examen	schriftelijk college-examen	mondeling college-examen
basisvaardigheden	nee	nee	ja
leervaardigheden in de moderne vreemde talen	ja	ja	ja
leesvaardigheid	ja	nee	ja
luister- en kijkvaardigheid	ja	nee	ja
gespreks- en spreekvaardigheid	nee	nee	ja
schrijfvaardigheid	nee	ja	nee

3. Centraal examen

Het centraal examen Engelse taal BB is een **digitaal** examen en gaat over de exameneenheden die vermeld staan in [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#).

Opdracht: je leest teksten en bekijkt videofragmenten waarover je meerkeuzevragen en open vragen moet beantwoorden.
Tijdsduur: 60 minuten

4. College-examen

4.1 SCHRIFTELIJK COLLEGE-EXAMEN

Het schriftelijk college-examen toetst schrijfvaardigheid (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)).

Voorbeelden van opdrachten in dit onderdeel zijn: het schrijven van een eenvoudige persoonlijke e-mail, een blogbijdrage, eenvoudige notities en boodschappen of het invullen van een formulier.

Opdracht: schrijven van een tekst
Tijdsduur: 90 minuten
Deelcijfer: a

4.2 MONDELING COLLEGE-EXAMEN

Tijdsduur: 25 minuten

Deelcijfer: b

In het mondeling college-examen worden spreekvaardigheid (presentatie), gespreksvaardigheid, luister- en kijkvaardigheid getoetst; zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#). Dit examen bestaat uit drie onderdelen: een presentatie, een gesprek over een casus en een gesprek over alledaagse zaken.

Voor de presentatie, het gesprek over de casus en het gesprek over alledaagse zaken krijg je samen deelcijfer b.

Voorbereiding casus

Voorafgaand aan het mondeling college-examen krijg je 20 minuten tijd om je gesprek voor te bereiden aan de hand van een casus (een tekst en/of afbeelding) die je in het voorbereidingslokaal ontvangt. Onderwerpen van casussen zijn bijvoorbeeld: praktische zaken uit het dagelijks leven, actuele zaken of een beroep. Je mag aantekeningen maken. Deze aantekeningen mag je bij het gesprek als hulpmiddel gebruiken.

Presentatie

Het mondeling college-examen begint met jouw presentatie in het Engels over een van tevoren (thuis of op school) voorbereid onderwerp. Je maakt hierbij gebruik van een door jou gemaakte poster. Dit onderdeel duurt maximaal 5 minuten. In [Bijlage 2](#) staat meer informatie over de presentatie.

Gesprek naar aanleiding van de casus

Daarna voer je een gesprek in het Engels (10 minuten) over de casus die bestudeerd is in het voorbereidingslokaal. Er wordt van je verwacht dat je de gestelde vragen begrijpt, daarop reageert en actief deelneemt aan het gesprek. De examinatoren kunnen je vragen om een stukje tekst voor te lezen: de uitspraak kan dan worden betrokken bij de beoordeling van gespreksvaardigheid.

Het onderdeel luistervaardigheid wordt beoordeeld tijdens het gesprek.

Gesprek over jouw woon-, werk- en leefsituatie

Je voert een gesprek in het Engels (10 minuten) met de examinerator over alledaagse onderwerpen die met jouw leven te maken hebben.

Op de site van DUO staan onder het kopje 'Wat zijn staatsexamens?' [informatie filmpjes](#) waarin getoond wordt hoe een mondeling college-examen kan verlopen.

Tabel 2 overzicht van het mondeling college-examen

opdracht	taal	tijdsduur	deelcijfer
bestuderen van de casus in het voorbereidingslokaal		20 minuten	
presentatie	Engels	5 minuten	deelcijfer b
gesprek naar aanleiding van de casus	Engels	10 minuten	deelcijfer b
gesprek over jouw woon-, werk- en leefsituatie.	Engels	10 minuten	deelcijfer b

5. Berekening eindcijfer

Het eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer voor het centraal examen en het cijfer voor het college-examen.
Eindcijfer: (cijfer centraal examen + cijfer college-examen) gedeeld door 2, afgerond op een heel getal.

Het cijfer voor het college-examen wordt berekend door elk van de deeltijfers te vermenigvuldigen met de bijbehorende wegingsfactor, de resultaten bij elkaar op te tellen en de uitkomst vervolgens af te ronden op 1 decimaal.

- deeltijfer a heeft wegingsfactor 0,4
- deeltijfer b heeft wegingsfactor 0,6

Cijfer college-examen: (0,4 keer deeltijfer a + 0,6 keer deeltijfer b), afgerond op 1 decimaal.

BIJLAGE 1

BESCHRIJVING EXAMENSTOF

Leesvaardigheid

Bij het lezen van een tekst in het Engels kun je:

- aangeven wat voor een tekst het is;
- relevante informatie opzoeken;
- de belangrijkste informatie eruit halen;
- aangeven hoe de tekst is opgebouwd;
- verbanden tussen teksten of tekstdelen aangeven en conclusies trekken;
- details begrijpen;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de bedoeling, de opvatting of het gevoel van de auteur begrijpen.

Luister- en kijkvaardigheid

Tijdens een gesprek in het Engels kun je:

- vragen begrijpen die gesteld worden;
- informatie begrijpen die gegeven wordt;
- strategieën toepassen om je gesprekspartner (beter) te begrijpen;
- conclusies trekken met betrekking tot bedoelingen, opvattingen en gevoelens van je gesprekspartner;
- anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van het gesprek;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de woorden van je gesprekspartner gebruiken in jouw reacties.

Gespreksvaardigheid

Tijdens een gesprek in het Engels kun je:

- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten, en argumenten formuleren;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- strategieën toepassen om het gesprek gaande te houden;
- je taalgebruik, toon en houding aanpassen aan je gesprekspartner en het doel van de communicatie;
- strategieën gebruiken om een formulering te vinden voor woorden of uitdrukkingen die je niet kent.

Spreekvaardigheid (presentatie)

Je kunt mondeling in het Engels:

- informatie die je verzameld hebt, presenteren en daarbij rekening houden met doel en publiek;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten verwoorden.

Schrijfvaardigheid

Je kunt schriftelijk in het Engels:

- adequaat communiceren met andere doeltaalgebruikers;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten formuleren;
- informatie gebruiken uit gegeven bronnen;
- adequaat informatie uit een woordenboek gebruiken.

Een uitgebreide beschrijving van de examenstof is te vinden op Examenblad.nl in de [syllabus moderne vreemde talen vmbo 2026](#)

Het vereiste ERK-niveau voor de examenonderdelen Engels vmbo BB

Leesvaardigheid:	A2
Luister- en kijkvaardigheid:	A2
Gespreksvaardigheid:	A2
Schrijfvaardigheid:	A1

Zie voor de beschrijving van de ERK-niveaus: www.erk.nl

BIJLAGE 2

PRESENTATIE

Het mondeling college-examen begint met jouw poster-presentatie. Je houdt de presentatie in het Engels. Na afloop kan de examinerator in het Engels enkele vragen over jouw onderwerp stellen. De presentatie met eventuele vragen zal maximaal 5 minuten duren (3 tot 4 minuten presenteren en 1 minuut vragen).

Onderwerp

Je bent vrij in de keuze van het onderwerp. Je kunt bijvoorbeeld jezelf presenteren (studie, hobby, toekomstplannen, familie...), maar ook kiezen voor een presentatie over een onderwerp waarin je geïnteresseerd bent (een sport, een muzikant, een stad...).

Poster

Minimaal A3-formaat.

Op de poster staan een titel, illustraties en weinig tekst (maximaal 10 trefwoorden). Je mag geen powerpointpresentatie gebruiken.

Er is een uitzondering voor vso-leerlingen. Zij mogen voor de presentatie bij de moderne vreemde talen wél gebruik maken van een digitale presentatiemethode. Er mag slechts één dia (slide) worden getoond, vergelijkbaar met een papieren poster. Voorwaarde is dat de school de beschikking heeft over voldoende middelen om dit te faciliteren.

Presentatie

Je houdt de presentatie aan de hand van de poster. Je mag geen aantekeningen gebruiken.

Beoordeling

De presentatie wordt beoordeeld op inhoud, taalgebruik, de beantwoording van eventuele vragen en algemene presentatievaardigheden.

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Het College voor Toetsen en Examens is namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland. Het heeft verschillende examens en toetsen onder zijn hoede.

cvte.nl

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

Toetsen primair onderwijs: doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen. Vergelijkbaarheid van doorstroomtoetsresultaten en kwaliteitsbewaking van doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen.
Cvtetoetsenpo.nl

Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs.
Examenblad.nl

Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen.
Staatsexamensvo.nl

Centrale examens middelbaar beroeps- onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma.
Examenbladmbo.nl

Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding.
Staatsexamensnt2.nl

College voor Toetsen en Examen

VAKINFORMATIE
STAATSEXAMEN 2026

VERSIE: 1 APRIL 2025

MAATSCHAPPIJLEER

VMBO BB

(GEMEENSCHAPPELIJK DEEL)

Inhoud

1. Inleidende opmerkingen	3
2. Examenprogramma	4
3. College-examen	4
4. Berekening eindcijfer	5

BIJLAGE 1 BESCHRIJVING EXAMENSTOF EN BEGRIPPENLIJST	6
BIJLAGE 2 CASUSSEN	10

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kun je contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 89 33 of staatsexamens@duo.nl.

Je gaat het staatsexamen vo doen. Dit informatieblad is bedoeld om je goed te kunnen voorbereiden op dit examen. Het examen bestaat uit verschillende onderdelen. Bij een aantal vakken moet je van tevoren iets maken en inleveren. Lees deze vakinformatie goed door en zorg dat je alles op tijd hebt geleerd en, zo nodig, gemaakt en ingeleverd.

**Veel succes
met je
examen!**

1. Inleidende opmerkingen

- Het staatsexamen maatschappijleer vmbo BB bestaat uit een college-examen (paragraaf 3). Het college-examen heeft twee onderdelen: een schriftelijk college-examen en een mondeling college-examen.
- In het document ‘Toegestane hulpmiddelen’ (onder [‘Vakinformatie voor het staatsexamen’](#) op de site van DUO) staat vermeld welke hulpmiddelen je zelf voor het examen moet meenemen.
- Je kunt je voorbereiden met behulp van een lesmethode.
- Oefenmateriaal voor het schriftelijk college-examen staat op de site van DUO onder [‘Oefenen voor het staatsexamen’](#).
- De vijf casussen voor 2026 worden eind september 2025 aan deze vakinformatie toegevoegd.

2. Examenprogramma

In [Bijlage 1](#) staat een beschrijving van de examenstof.

In onderstaande tabel geeft een 'ja' aan in welk examen de vaardigheden en kennis getoetst kunnen worden.

Tabel 1 verdeling van de vaardigheden en kennis over de verschillende examens

exameneenheden maatschappijleer (gemeenschappelijk deel) BB	schriftelijk college-examen	mondeling college-examen
basisvaardigheden	ja	ja
leervaardigheden in het vak maatschappijleer	ja	ja
cultuur en socialisatie	ja	ja
sociale verschillen	ja	ja
macht en zeggenschap	ja	ja
beeldvorming en stereotypering	ja	ja

3. College-examen

3.1 SCHRIFTELIJK COLLEGE-EXAMEN

Het schriftelijk college-examen gaat over de aangegeven examenstof (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)).

Opdracht: schriftelijk beantwoorden van vragen

Tijdsduur: 60 minuten

Deelcijfer: a

3.2 MONDELING COLLEGE-EXAMEN

Van de vijf gegeven casussen (zie [Bijlage 2](#)) zullen er twee tijdens het mondeling college-examen gebruikt worden (één mag jij kiezen, de andere wordt door de examiner gekozen. Maak je geen keuze, dan worden beide casussen door de examiner gekozen).

Daarnaast worden bij het mondeling college-examen ten minste twee exameneenheden, ter keuze van de examiner, uit de examenstof geëxamineerd.

Iedere casus is een artikel over een actueel onderwerp dat een relatie heeft met de examenstof. Je moet de casussen thuis voorbereiden; op de examendag is er geen voorbereidingstijd.

Het is de bedoeling dat je in de casussen verdiept, er eventueel meer informatie over opzoekt en je er zo mogelijk een eigen mening over vormt. Je mag tijdens het mondeling college-examen maatschappijleer **geen** gebruik maken van aantekeningen die je op de casus maakt of van briefjes met aantekeningen over de casus.

Opdracht: beantwoorden van vragen naar aanleiding van de casussen en de examenstof

Tijdsduur: 25 minuten

Deelcijfer b: toetsing van ten minste twee exameneenheden

Deelcijfer c: toetsing twee casussen

4. Berekening eindcijfer

Het eindcijfer is gelijk aan het cijfer voor het college-examen.

Het cijfer voor het college-examen wordt berekend door elk van de deeltijfers te vermenigvuldigen met de bijbehorende wegingsfactor, de resultaten bij elkaar op te tellen en de uitkomst vervolgens af te ronden op een heel getal.

Cijfer college-examen: $(0,5 \text{ keer deeltijfer a} + 0,25 \text{ keer deeltijfer b} + 0,25 \text{ keer deeltijfer c})$, afgerond op een heel getal.

BIJLAGE 1

BESCHRIJVING EXAMENSTOF

EN BEGRIPPENLIJST

Basisvaardigheden

Je kunt basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.

Leervaardigheden in het vak maatschappijleer

Je kunt met betrekking tot een maatschappelijk vraagstuk:

- principes en procedures van de benaderingswijze van het vak maatschappijleer toepassen
- een standpunt innemen en hier argumenten voor geven.

Cultuur en socialisatie

1. Je kunt beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving en de invloed van het socialisatieproces herkennen en beschrijven.

In dat verband kun je:

- voorbeelden geven van zaken die personen leren om zich als lid van de samenleving te kunnen gedragen,
- met voorbeelden verduidelijken dat ontwikkeling en gedrag van personen door zowel maatschappelijk (aangeleerde) als door aangeboren eigenschappen bepaald wordt,
- uitleggen welke instituties een rol spelen bij de ontwikkeling en het gedrag van mensen (bij het socialisatieproces),
- beschrijven hoe beïnvloedingsprocessen zoals belonen/straffen, imitatie (en identificatie) een rol spelen bij de ontwikkeling en het gedrag van mensen (bij het socialisatieproces),
- beschrijven wat er onder waarden en normen (en het verschil daartussen) wordt verstaan en in diverse gegeven voorbeelden waarden en normen (en het verschil daartussen) herkennen die het gedrag van mensen bepalen.

2. Je kunt beschrijven uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag (op het socialisatieproces).

In dat verband kun je:

- typen subculturen (onderscheiden) herkennen in voorbeelden en verschillen (in oriëntaties) tussen deze groepen herkennen (en benoemen),
- motieven voor het behoren tot subculturen beschrijven (en verband leggen met het socialisatieproces),
- beschrijven dat het gedrag van mensen bepaald kan worden door de subcultuur (uitleggen welke rol de waarden en normen in een subcultuur spelen bij het gedrag van mensen).

3. Je kunt de rol beschrijven die een socialiserende instantie, als het onderwijs, het gezin of de sociale media, speelt in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving.

In dat verband kun je:

- functies van het onderwijs, het gezin of de sociale media in de samenleving beschrijven (en herkennen), zoals beroepsvoorbereiding, selectie, cultuuroverdracht, emancipatie en persoonlijkheidsvorming,
- uitleggen waarom het onderwijs, het gezin of de sociale media een steeds belangrijker functie in de ontwikkeling van de mens als lid van de samenleving (in het socialisatieproces) heeft gekregen,
- voorbeelden noemen (en uitleggen) waaruit blijkt dat het sociaal milieu van invloed kan zijn op de kansen in het onderwijs,
- uitleggen dat het onderwijs van invloed kan zijn op de ontwikkelingskansen en toekomstmogelijkheden van mensen.

4. Je kunt (vanuit de sociaal-culturele invalshoek) van een bepaald maatschappelijk probleem beschrijven welke waarden en/of normen een rol spelen bij het vormen van een mening over dat probleem.

In dat verband kun je bij een gegeven eenvoudige situatie aangeven:

- welke waarden en/of normen hij/zij gemeenschappelijk met anderen heeft,
- welke tegengestelde waarden en/of normen anderen kunnen hebben,
- welke waarden en/of normen voor anderen gelden.

Sociale verschillen

5. Je kunt aan de hand van voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en waardoor deze veroorzaakt worden.

In dat verband kun je:

- voorbeelden geven van verschillen in inkomen, status en macht,
- factoren die van invloed kunnen zijn op het ontstaan van sociale ongelijkheid (zoals: ongelijkheid in inkomen, verschillen in vooropleiding, sociale milieu, sekse, gender en etnische afkomst) in voorbeelden aanwijzen,
- uitleggen hoe factoren als ongelijkheid in inkomen, verschillen in vooropleiding,
- sociale milieu, sekse en etnische afkomst, kunnen leiden tot het ontstaan van sociale ongelijkheid.

6. Je kunt beschrijven (uitleggen) dat de plaats van een mens op de maatschappelijke ladder in een samenleving kan veranderen (sociale mobiliteit).

In dat verband kun je:

- uitleggen dat een maatschappelijke positie kan afhangen van de inspanningen van een persoon zelf maar ook van de ideeën in de maatschappij over de functie die hij/zij bekleedt,
- onderscheid maken tussen verworven en toegeschreven maatschappelijke posities en verklaren waarom in de huidige samenleving individuele capaciteiten steeds meer de maatschappelijke positie van mensen bepalen,
- voorbeelden geven (en herkennen) van het stijgen en dalen op de maatschappelijke ladder (sociale mobiliteit),
- voorbeelden noemen (en verklaren) van factoren die het stijgen en dalen op de maatschappelijke ladder (de sociale mobiliteit) kunnen versterken of verminderen, zoals sociaal milieu, onderwijs, aanleg, overheidsbeleid.

7. Je kunt voorbeelden geven van belangen van mensen in een bepaalde maatschappelijke positie en van conflicten die daarmee samenhangen.

- beschrijven en uitleggen dat mensen vanuit hun maatschappelijke posities belangen hebben en dat daardoor conflicten kunnen ontstaan.

In dat verband kun je:

- maatschappelijke posities met bijbehorende belangen noemen (en herkennen) en van concrete situaties beschrijven (en uitleggen) dat er tegengestelde en overeenkomstige belangen zijn,
- individuele en collectieve belangen onderscheiden (en toelichten welke conflicten daaruit kunnen ontstaan),
- aan de hand van voorbeelden beschrijven wat de voordelen zijn als belangengroepen zich organiseren,
- uitleggen waarom belangengroepen zich organiseren in belangenorganisaties en voorbeelden daarvan noemen,
- voorbeelden kunnen noemen van machtsmiddelen (zie Macht en zeggenschap) om voor je belangen op te komen in overleg- en conflictsituaties (en toelichten welke middelen in een gegeven situatie gebruikt kunnen worden).

8. Je kunt maatregelen van de overheid ten aanzien van sociale ongelijkheid kunnen noemen.

- Overheidsbeleid ten aanzien van sociale ongelijkheid kunnen herkennen.

In dat verband kun je:

- voorbeelden geven van maatregelen die zijn bedoeld voor het verbeteren van de positie van zwakke groepen in de samenleving, zoals: positieve actie, subsidie, voorlichting, onderwijsvoorzieningen (en uitleggen dat deze maatregelen de positie van zwakke groepen in de samenleving kunnen verbeteren),
- opvattingen uit gegeven voorbeelden herkennen over de rol die de overheid kan spelen bij het verminderen van sociale ongelijkheid,
- een eigen standpunt weergeven over de rol van de overheid ten aanzien van sociale ongelijkheid (en een reactie geven op de opvattingen van maatschappelijke en politieke stromingen daarover in een gegeven situatie).

9. Je kunt (vanuit de sociaaleconomische invalshoek) van een bepaald sociaal probleem beschrijven welke belangen bij betrokkenen een rol spelen in relatie tot hun maatschappelijke positie.

In dat verband kun je bij een gegeven eenvoudige situatie aangeven:

- wat de maatschappelijke positie is die iemand inneemt en welke belangen erbij horen,
- welke belangen iemand gemeenschappelijk met anderen heeft,
- welke tegengestelde belangen anderen kunnen hebben.

Macht en zeggenschap

1. Je kunt vormen van macht herkennen.

In dat verband kun je:

- voorbeelden geven van machtsmiddelen, zoals: positie, kennis, vaardigheden, aantal (en uitleggen hoe deze machtsmiddelen werken),
- formele en informele macht herkennen (en uitleggen hoe en waarom er sprake van (in)formele macht is),
- uitleggen wat het verschil is tussen macht en gezag.

2. Je kunt beschrijven dat (en uitleggen hoe) regels het samenleven van mensen mogelijk maken.
In dat verband kun je:
- voorbeelden noemen van geschreven en ongeschreven regels (en uitleggen waarom regels nodig zijn),
 - in concrete situaties benoemen of regels zinvol (zouden kunnen) zijn (regels beoordelen op effectiviteit en wenselijkheid),
 - van een gegeven voorbeeld beschrijven welke factoren (zoals: normbesef, sociale controle, beloning, straf) een rol spelen bij het naleven van regels (en voorbeelden geven van situaties waarin deze factoren een rol spelen),
 - met behulp van voorbeelden beschrijven dat (en aangeven waarom) regels tijd- en plaatsgebonden zijn,
 - voorbeelden noemen van rechten en plichten (van jongeren).
3. Je kunt beschrijven (en uitleggen) van mogelijkheden die burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek (politieke besluitvormingsprocessen).
In dat verband kun je:
- met voorbeelden duidelijk maken hoe de massamedia gebruikt kunnen worden bij het doorsluizen van onderwerpen voor de politiek,
 - machtsmiddelen van actie/pressiegroepen noemen (herkennen)
 - beschrijven waarom er politieke partijen zijn,
 - het verschil tussen politieke partijen en actie/pressiegroepen uitleggen,
 - politieke partijen in verband brengen met politieke stromingen, zoals: liberalisme, sociaaldemocratie, christendemocratie, extreem rechts en de ecologische stroming,
 - beschrijven (en uitleggen) dat politieke besluiten in Nederland vaak het gevolg zijn van een compromis (en dit in een gegeven situatie herkennen),
 - voorbeelden geven van situaties waarin het zinvol is politici te benaderen om voor bepaalde belangen op te komen,
 - een eigen standpunt weergeven over de mogelijkheden die individuele burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek (op de politieke besluitvormingsprocessen).
4. Je kunt kenmerken van een parlementaire democratie noemen (herkennen en toelichten).
In dat verband kun je:
- verschillen noemen (en herkennen) tussen een democratie en een dictatuur (en van een gegeven situatie beoordelen of er sprake is van een democratie of een dictatuur),
 - gegeven voorbeelden van grondrechten in verband kunnen brengen met onze democratie,
 - uitleggen dat besluiten met meerderheid van stemmen worden genomen.

5. Je kunt (vanuit de politiek-juridische invalshoek) van een bepaald maatschappelijk probleem beschrijven welke vormen van macht een rol spelen en wie macht heeft.
In dat verband kun je bij een gegeven eenvoudige situatie aangeven:
- welke machtsmiddelen een groep met bepaalde belangen/waarden heeft,
 - welke machtsmiddelen anderen met tegengestelde belangen/waarden hebben,
 - welke machtsmiddelen de overheid heeft.

Beeldvorming en stereotypering

1. Je kunt beschrijven dat mensen bij het vormen van hun meningen beïnvloed worden door selectie in informatie en; aangeven dat selectieve waarneming een rol speelt in het proces van beeld- en meningsvorming.
In dat verband kun je:
- uitleggen dat (en waarom) het door de (sociale)media gepresenteerde nieuws een deel is van wat er werkelijk gebeurd is (het resultaat is van selectieprocessen en deze selectie de beeldvorming bij mensen kan beïnvloeden),
 - uitleggen dat hij/zij ook zelf uit informatie een selectie maakt vanuit zijn/haar achtergrond, waarden, normen, interesses.
2. Je kunt uitingen van vooroordelen en beeldvorming ten aanzien van de rol van mannen en vrouwen in de samenleving herkennen en benoemen.
In dat verband kun je:
- verschillen tussen feiten en meningen ten aanzien van rolpatronen (herkennen en) benoemen aan de hand van voorbeelden (en hun mening geven over de veranderlijkheid van rolpatronen),
 - voorbeelden noemen en herkennen van traditionele rolpatronen ten aanzien van jongens en meisjes die door (sociale)media en/of opvoeding kunnen worden overgedragen,
 - uitleggen welke oorzaken ten grondslag liggen aan de beeldvorming ten aanzien van jongens en meisjes zoals: socialisatieproces, maatschappelijke positie, rol van de (sociale)media en de opvoeding en deze oorzaken herkennen,
 - voorbeelden noemen van de invloed die tijd en plaats hebben op de rolverdeling tussen mannen en vrouwen.
3. Je kunt voorbeelden noemen van vooroordelen en discriminatie, aangeven hoe deze kunnen ontstaan en wat daar tegen te doen is vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect zoals beschreven in artikel 1 van de Grondwet.
In dat verband kun je:
- de begrippen vooroordelen en discriminatie (en stereotypen) omschrijven, voorbeelden noemen en herkennen (en uitleggen of er in een situatie sprake is van vooroordelen, stereotypen en/of discriminatie),
 - oorzaken van discriminatie noemen (en herkennen) en de gevolgen beschrijven die discriminatie heeft voor individuen en groepen in de samenleving,
 - mogelijkheden beschrijven die de overheid en organisaties hebben om vooroordelen en discriminatie te bestrijden (en te voorkomen).

4. Je kunt van een bepaald maatschappelijk probleem herkennen op welke wijze de beeldvorming over dit probleem tot stand komt/gekomen is.
In dat verband kun je bij een gegeven eenvoudige situatie aangeven:
- welke vooroordelen of gevallen van discriminatie (stereotypen) er in de gegeven informatie te herkennen zijn,
 - welke rol de media bij de beeldvorming over dit probleem spelen.

Het examenprogramma is te vinden op [Examenblad.nl](https://examenblad.nl), kies: jaarring 2026, vmbo BB, maatschappijvakken, maatschappijleer (gemeenschappelijk deel) vmbo.

Begrippenlijst

Deze begrippenlijst bestaat uit een uittreksel van de belangrijkste begrippen uit de examenstof, op reproductieniveau: je kunt aangeven wat er bijvoorbeeld wordt verstaan onder een 'actiegroep', 'beeldvorming' of een 'compromis'.

1. aangeleerde/aangeboren eigenschappen	35. persoonlijkheidsvorming
2. actiegroep	36. politieke agenda
3. beeldvorming	37. politieke partij
4. belangen	38. politieke stromingen
5. belangengroep	39. positieve actie
6. christendemocratie	40. rechten en plichten
7. compromis	41. rolpatroon
8. cultuur	42. samenleving
9. cultuuroverdracht	43. selectie
10. democratie	44. selectieve waarneming
11. dictatuur	45. sociaal milieu
12. discriminatie	46. sociale controle
13. emancipatie	47. sociale media
14. etnische afkomst	48. sociale mobiliteit
15. extreemrechts	49. sociale verschillen/ongelijkheid
16. feit	50. socialisatieproces
17. formele macht	51. socialiserende instituties
18. geschreven, ongeschreven regels	52. socialisme
19. gezag	53. status
20. grondwet	54. stereotype
21. identificatie	55. subcultuur
22. imitatie	56. tijd- en plaatsgebonden regels
23. individuele/collectieve belangen	57. vooroordelen
24. informele macht	58. waarden en normen
25. liberalisme	59. wet
26. maatschappelijk probleem	
27. maatschappelijke ladder	
28. maatschappelijke positie	
29. macht	
30. machtsmiddelen	
a. aantal	
b. geweld	
c. functie	
d. kennis	
e. geld	
31. massamedia	
32. mening	
33. normbesef	
34. overheidsbeleid	

BIJLAGE 2 CASUSSEN

De vijf casussen voor 2026 worden eind september 2025 aan deze vakinformatie toegevoegd.

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Het College voor Toetsen en Examens is namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland. Het heeft verschillende examens en toetsen onder zijn hoede.

cvte.nl

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

Toetsen primair onderwijs: doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen. Vergelijkbaarheid van doorstroomtoetsresultaten en kwaliteitsbewaking van doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen.
Cvtetoetsenpo.nl

Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs.
Examenblad.nl

Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen.
Staatsexamensvo.nl

Centrale examens middelbaar beroeps- onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma.
Examenbladmbo.nl

Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding.
Staatsexamensnt2.nl

PROGRAMMA VOOR TOETSING EN AFSLUITING

Schooljaar 2025 - 2026

Pauline Bot

Instemming van de MR Atlas College (d.d. 23 september 2025)

Inhoud

1.0 Inleiding	2
1.1 Begrippenlijst.....	2
A. Algemeen deel	3
2.0 Examens.....	3
2.1 Schoolexamen (SE)	3
2.2 Centraal Examen (CE).....	3
2.3 Hulpmiddelen	4
3.0 Leerstofonderdelen	4
3.1 Berekening cijfers	5
5.0 Herkansingen.....	6
5.1 Leerjaar 4: herkansen Centraal Examen	6
6.0 Examenreglement, onregelmatigheden.....	6
6.1 Gemiste toetsen, opdrachten en werkstukken binnen het schoolexamen	6
6.2 Gemiste afname Centraal Examen.....	7
7.0 Examensecretaris, locatie examencommissie, bezwaar	7
7.1 Locatie examencommissie.....	7
7.2 Klachten.....	7
7.2.1 Commissie van Beroep eindexamen Atlas College	7
8.0 Afwijkende wijze van examinering CE en CSPE	8

1.0 Inleiding

In het Programma van Toetsing & Afsluiting (PTA) wordt beschreven hoe het examen, schooljaar 2025-2026, er inhoudelijk uitziet en hoe het examen is georganiseerd. Het PTA geldt, voor het profielvak dienstverlening en producten en bijbehorende praktische keuzevakken, voor de leerlingen van de spinaker in de leerjaren 3 en 4. Het examen is georganiseerd op basis van de landelijke wet- en regelgeving. Bovendien geldt het [examenreglement](#) van het Atlas College. Atlas College is verantwoordelijk voor het communiceren van de behaalde resultaten aan DUO. Deze resultaten kunnen bijdrage aan het behalen van een volledig diploma.

Het PTA bestaat uit twee delen: een algemeen deel A en een deel B waarin vakspecifieke informatie is opgenomen.

1.1 Begrippenlijst

AVO-vakken Nederlands, Engels, natuur/scheikunde, wiskunde, biologie, economie, Duits, geschiedenis

Bevoegd gezag Directie

CE Centraal examen;
BB en KB- leerlingen maken digitaal examen, mavo- leerlingen maken schriftelijk examen

CKV Culturele Kunstzinnige vorming

CSE Centraal Schriftelijk Examen: het examen dat de mavo leerlingen afleggen

CSPE Centraal Schriftelijk en Praktisch examen: examen in het vak D&P voor de BB en KB leerlingen

CvTe College voor Toetsing en Examens

D&P Het profiel vak Dienstverlening en Producten
Het praktijkgerichte vak voor de BB en KB leerlingen

ED Examendossier bestaat uit de module Dienstverlening en producten en de keuzevakken

ED3 of ED4 Schoolexamencijfer aan het eind van klas 3 (of 4), dat uitgerekend wordt door het gemiddelde van alle leerstofmodule-cijfers te berekenen

LEC Locatie Examen Commissie

LOB Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding

PTA Programma van Toetsing en Afsluiting

SE School Examen: gemiddeld cijfer opgebouwd uit alle toetsen die in het PTA staan

Onregelmatigheden: Wanneer een kandidaat in strijd handelt met de regels tijdens het SE of CE

A. Algemeen deel

2.0 Examens

Het vmbo-examen wordt afgenomen in de bovenbouw van het vmbo en bestaat uit twee delen: het schoolexamen (SE) en het centrale Eindexamen (CE). Het CE is een landelijk examen. Het SE wordt verzorgd door de school. In het SE kunnen onderdelen van het CE opgenomen zijn. In de vakspecifieke PTA's wordt per toetsafname aangegeven om welke eindtermen het gaat. Op www.examenblad.nl kunt u per niveau VMBO KB (kader) en VMBO BB (basis) en per vak onder het kopje 'examenstof' de specificatie terugvinden per eindterm.

2.1 Schoolexamen (SE)

Het praktijk examendossier wordt als volgt opgebouwd:

De leerstof voor het profieldeel dienstverlening en producten wordt afgenomen in 1 schooljaar. Dit is in jaar 3 of in jaar 4.

De beroepsgerichte keuzevakken worden uitsluitend met een schoolexamen afgesloten: afsluiting in leerjaar 3 en/of 4. Het eindcijfer van een vak mag niet lager zijn dan een 4. De vier vakken worden gecombineerd tot 1 combinatiecijfer, dit cijfer telt mee in de zak-slaagregeling.

Per vak wordt aangegeven hoe zwaar de verschillende onderdelen meetellen in het vakspecifieke PTA. Hier staat wat de leerling in de examenperiode in de bovenbouw van het vmbo moet doen. Een leerling moet het gehele SE- programma hebben afgerond, voordat hij kan deelnemen aan het Centrale Examen. Het bevoegd gezag kan anders besluiten in bijzondere situaties, bijvoorbeeld cijfers over te nemen uit andere schooljaren of vrijstelling te verlenen.

2.2 Centraal Examen (CE)

De modules van dienstverlening en producten worden afgesloten met een CSPE. Een CSPE wordt landelijk afgenomen tijdens een door de school gemaakt rooster.

2.3 Hulpmiddelen

Bij zowel de SE* als CE-afnames zijn hulpmiddelen toegestaan. Het is de verantwoordelijkheid van de leerling om deze hulpmiddelen bij zich te hebben bij een SE en CE-afname.

Deze staan uitgebreid beschreven op examenblad.nl, een samenvatting is:

vak	Toegestaan hulpmiddel	Wie neemt het mee?
Alle vakken	Het basispakket bestaande uit: Zwart of blauw schrijvende pen Potlood Blauw en rood kleurpotlood Liniaal met millimeterverdeling Passer Geodriehoek Gum Puntenslijper Rekenmachine (CvTE goedgekeurd) Markeerstiften	Leerling
	Woordenboek Nederlands Woordenboek Nederlands-Engels/Duits Woordenboek Engels/Duits - Nederlands In plaats van het NL woordenboek kan ook: Woordenboek eigentaal <> Nederlands Dan vervalt het reguliere woordenboek	School stelt dit ter beschikking Leerling

*er zijn toetsen binnen het SE mogelijk waarvoor uitzonderingen gelden. De docent geeft dit van tevoren aan.

Let op! Bij het SE en CE mag er niet worden geschreven met potlood maar moet met zwarte of blauwe pen worden geschreven. Tekenen/schetsen mag wel met potlood.

Tip: Zorg voor een extra pen en/of potlood als je naar een toets/examen gaat.

3.0 Leerstofonderdelen

De leerstof in leerjaren 3 en 4 is opgedeeld in onderdelen. Een onderdeel kan bv. een proefwerk of een praktische opdracht zijn. Bij de afsluiting van een onderdeel ontvangt de leerling een cijfer afgerond op één decimaal. Niet ieder onderdeel telt even zwaar mee. Bij ieder vak staat in het PTA per onderdeel een 'wegingsfactor' vermeld. De cijferopbouw voor de onderdelen loopt het gehele leerjaar door. U vindt dit per vak vermeld in de vakspecifieke PTA's, onderdeel B.

Alle onderdelen van het PTA dienen in het aangegeven tijdvak/schooljaar afgerond te zijn. Als een leerling of zijn ouders niet akkoord gaan met zijn SE-cijfers, kan bezwaar aangetekend worden bij de examensecretaris (zie 3.1). Leerlingen van 18 jaar en ouder kunnen dit zelf aangeven zonder toestemming van hun ouders.

De leerlingen volgen in de bovenbouw van de beroepsgerichte leerwegen 4 keuzevakken. De 4 keuzevakken moeten met minimaal een afgeronde 4 zijn afgesloten.

Werkstukken, opdrachten, handelingsdelen

Een sectie kan voor zijn vak een werkstuk of opdracht laten maken. Werkstukken en opdrachten voor een vak tellen mee voor het eindcijfer als deze zijn genoteerd in het vakspecifieke PTA. De leerlingen ontvangen vooraf informatie over eisen die aan een werkstuk of opdracht worden gesteld, de inlevertermijn, de beoordelingscriteria en de wijze waarop het werkstuk wordt meegeteld voor het vak.

Bewaartermijn

De CE's hebben een bewaartermijn van zes maanden na uitslag, deze worden in een archief bewaard. Alle opdrachten en toetsen die gemaakt zijn voor het SE hebben geen wettelijke bewaartermijn. De docent levert na het corrigeren en bespreken van de toets, het toetswerk in op de administratie. De administratie archiveert de toetsen. Na de revisievergadering wordt dit werk vernietigd. De LEC kan steekproefsgewijs toetsen opvragen om de kwaliteit van het schoolexamen te waarborgen. Kandidaten hebben het recht om gemaakt werk in te zien en te bespreken met hun docent. Echter, er mag geen werk worden gefotografeerd of gekopieerd.

3.1 Berekening cijfers

We hanteren de volgende berekening voor het eindcijfer van het

- Profielvak Dienstverlening en Producten :
 $SE = ED = 100\% \quad (SE + CSPE)/2 = \text{eindcijfer}$
- Combinatiecijfer
Het combinatie cijfer is een gemiddelde van de vier keuzevakken die zijn gevolgd op school. Alle keuzevakken moeten hoger dan een 3,5 worden afgerond.

Voor het schooljaar 2025-2026 worden de cijfers voor de keuzevakken en D&P vastgesteld op woensdag 18 maart 2026.

Ouders en leerlingen kunnen tot vrijdag 20 maart 2026 vóór 9.00 uur aangeven het niet eens te zijn met het door de docentenvergadering vastgestelde SE-cijfer. Het bezwaar moet schriftelijk, voorzien zijn van redenen en gericht zijn aan de examensecretaris mw. P. Bot: p.bot@atlascollege.nl

5.0 Herkansingen

Een leerling kan bepaalde onderdelen van het SE (zie PTA per vak en niveau) herkansen.. Het hoogste cijfer telt. Indien de leerling zonder geldige reden afwezig is bij het afnamemoment, vervalt het recht op die herkansing. Indien een leerling geen gebruik maakt van een herkansing, vervalt het recht ook, deze kan niet op een later moment nog ingezet worden.

In bijzondere situaties kan via de examencommissie een verzoek tot extra herkansing worden ingediend, een toets kan niet meer dan één keer worden herkanst.

Voor de D&P module heeft een leerling recht op 1 herkansing.

Voor de keuzevakken van de beroepsgerichte leerwegen geldt dat er een herkansingsmoment is als het eindcijfer lager dan 3,5 is. De 4 keuzevakken mogen immers niet worden afgesloten met een eindcijfer lager dan een 3,5 (afgerond 4,0).

5.1 Leerjaar 4: herkansen Centraal Examen

Bij het Centraal Examen kunnen leerlingen ook herkansen. Hier gelden de volgende afspraken:

- Voor het CSPE: een leerling mag 1 of meerdere onderdelen herkansen. Van de onderdelen, die in de herkansing worden afgelegd, komen alle scores in de plaats van de scores die de kandidaat tijdens de eerste afname heeft behaald. Het hoogste gemiddelde eindcijfer over alle vier de CSPE onderdelen telt mee in de zak-slaagregeling. Er komt een advies voor herkansen als de N-term van het CSPE bekend is.
- Als een leerling het CSE of het Digitaal Examen slecht heeft gemaakt (of de leerling vindt, dat hij onder zijn kunnen heeft gepresteerd) kan de leerling maximaal 1 vak herkansen. Voor het Digitaal Examen worden de data en tijden door de school zelf vastgesteld. Voor het CSE worden de data landelijk vastgesteld.

Het recht van herkansen blijft als de leerling geslaagd is. U vindt de slaag-zakregeling op de [website van de rijksoverheid](#).

6.0 Examenreglement, onregelmatigheden

Als onregelmatigheid kan aangemerkt worden: zonder geldige reden niet deelnemen aan een toets of examen, het niet tijdig inleveren of afronden van opdrachten zoals opgenomen in het PTA, meenemen en/of gebruiken van niet-toegestane hulpmiddelen waaronder telefoons of spiekbrieven, er sprake is van fraude, etc. De onregelmatigheid wordt onderzocht door de LEC (Locatie Examencommissie). De LEC adviseert de locatiedirecteur over een besluit.

Het [examenreglement](#) van het Atlas College geldt voor alle leerlingen van het Atlas College. Voor meer informatie, zie de website van SG Newton.

6.1 Gemiste toetsen, opdrachten en werkstukken binnen het schoolexamen

Alle toetsen en opdrachten maken deel uit van het examen en zijn verplicht om aan deel te nemen. Als een leerling met reden afwezig is tijdens de afname van een SE onderdeel, of een opdracht niet op tijd

inlevert, moet dit door zijn ouder(s)/verzorger(s) vooraf gemeld worden aan de verzuimcoördinator. Als een leerling zonder reden of afmelding afwezig is, wordt de leerling uitgenodigd voor een gesprek met de examencommissie. De examencommissie adviseert aan de directie over de verder te nemen stappen. Tevens kan het recht op herkansen vervallen van dit onderdeel van het PTA.

6.2 Gemiste afname Centraal Examen

Alle toetsen en opdrachten maken deel uit van het examen en zijn verplicht om aan deel te nemen. Als een leerling met geldige reden afwezig is tijdens de afname van een CE onderdeel, moet dit door zijn ouder(s)/verzorger(s) vooraf gemeld worden aan de verzuimcoördinator. Als een leerling zonder reden of afmelding afwezig is, adviseert de examensecretaris aan de directie over de verder te nemen stappen.

7.0 Examensecretaris, locatie examencommissie, bezwaar

De examensecretarissen, mw. P. Bot en dhr. R. Greiner, regelen alle zaken rond het examen, zoals de herkansingen en de examens.

De examencommissie heeft onder andere de taak de kwaliteit van de examinering te borgen.

7.1 Locatie examencommissie

De locatie examencommissie (LEC) bestaat uit de volgende personen:

- dhr. E. Castricum (docent)
- mw. E. Uithuisje (docent)
- dhr J. Aussems (docent)

7.2 Klachten

Als er vragen zijn, kunnen leerlingen en/of ouder(s)/verzorger(s) bij de examensecretarissen terecht.

Via het klachtenformulier, [te downloaden van de website](#), kunnen klachten over het examen worden ingediend bij de examencommissie. Het klachtenformulier dient volledig te worden ingevuld. De LEC formuleert, na onderzoek, een advies aan de locatiedirecteur.

7.2.1 Commissie van Beroep eindexamen Atlas College

Als een leerling of ouder(s) het niet eens zijn met een beslissing van de examencommissie of directie, dienen de ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk een bezwaar in te dienen bij de commissie van Beroep eindexamen Atlas College. In zo'n bezwaarschrift moet aangegeven worden waartegen bezwaar wordt gemaakt. Zie hiervoor artikel 14 in het [Atlas College examenreglement](#)

8.0 [Afwijkende wijze van examinering](#) CE en CSPE

Indien er sprake is van dyslexie, dyscalculie, ADHD type 1 of 2, ASS of TOS (Taal Ontwikkel Stoornis), dient er een beschikking aanwezig te zijn in het leerlingdossier. Anderzijds dient er vóór vaststelling van het SE-cijfer, goedkeuring vanuit de directeur te komen. Pas dan kunnen er extra faciliteiten geleverd worden.

Ook voor de van oorsprong anderstalige leerlingen geldt dat zij extra faciliteiten hebben als zij korter dan zes jaar onderwijs in Nederland hebben genoten. Naast gebruik van het reguliere woordenboek mag ook; woordenboek eigentaal < Nederlands worden gebruikt.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afname moment	Eindtermen	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	B4	MMPM	Theorie toets MMPM	1	Ja	30	2	P/D&P/4.2	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de MMPM vakjargon.
NWT	B4	MMPM	Praktijkopdracht MMPM een film monteren	2	Nee	100	2	P/D&P/4.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Aan de hand van het storyboard en het draaiboek filmopnamen maken. Met behulp van montagesoftware beelden monteren tot een samenhangend geheel.
NWT	B4	MMPM	Praktijkopdracht MMPM Digitaal ontwerp maken	2	Nee	100	3	P/D&P/4.1	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Teksten, beelden en illustraties digitaal opmaken.
NWT	B4	oaog	Praktijktoets OAOG kostenberekening	1	Ja	45	2	P/D&P/1.2.2	Nee	theoretisch/praktische opdracht	theoretisch/praktische opdracht	Excel begrijpend lezen, omrekenen en afronden naar de juiste besteleenheid. Invoeren van de juiste formules.
NWT	B4	oaog	Theorie toets OAOG	2	Ja	30	3	P/D&P/1.4	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de OAOG vakjargon.
NWT	B4	oaog	Praktijktoets OAOG Gerecht bereiden	2	Nee	75	3	P/D&P/1.3.2	Nee	Praktische opdracht	Praktisch	Gerecht bereiden volgens een recept.
NWT	B4	PPV	Verkoopgesprek PPV	2	Ja	30	2	P/D&P/2.2.3	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Verkoopgesprek voorbereiden en voeren.
NWT	B4	PPV	praktijkopdracht PPV Etaleren met promotiemateriaal	2	Nee	90	3	P/D&P/2.2.4	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Maken van een etalage.
NWT	B4	PPV	Praktijkopdracht PPV social mediabericht e/o Emailbericht	2	Nee	50	3	P/D&P/2.1.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Maken van een sociaal media bericht in een format e/o emailbericht.
NWT	B4	PRMV	Theorie toets PRMV	2	Ja	30	2	P/D&P/3.1.1 P/D&P/3.2.1 P/D&P/3.2.5	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de PRMV vakjargon.
NWT	B4	PRMV	Praktijkopdracht PRMV een 3D-tekening maken	1	Nee	50	3	P/D&P/3.1.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	een 3D-tekening maken van een ontwerp/product in sketchup.
NWT	B4	PRMV	Praktijkopdracht PRMV prototype maken	2	Nee	90	3	P/D&P/3.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Materiaal kennis en gereedschappen, een product maken volgens de eisen van een 2D technische tekening.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB4	GAMD	Een spel bedenken en een idee vastleggen.	1	nee	180	2	Ja	K/MVI/6.1	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	spel bedenken en ideeën vastleggen
NWT	BB4	GAMD	Game ontwerpen	2	ja	855	3	Ja	K/MVI/6.2	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	spel ontwerpen d.m.v. schetsen, ontwerpen van een interface en het maken van een storyboard
NWT	BB4	GAMD	Game maken	2	nee	560	3	Ja	K/MVI/6.3	nee	Nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	Het spel is ontworpen en wordt gepresenteerd.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB4	hmvb	Houten kruk	Ja	450	3	Ja	P/BWI/3.1.2 P/BWI/3.1.3 P/BWI/3.2	Nee	Nee	Praktische opdracht	Praktisch	Het maken van een houten kruk waarbij gebruik wordt gemaakt van o.a. werktekening lezen, materiaalstaat in en aanvullen . Gereedschappen en machines bepalen, zoals fig. zaag, kortzaag, tacker, pneumatische schuurmachine . Met het maken diverse verbindingen halfhouts , keep, nagelverbinding, deuvel.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB4	MGEZ	Uitleggen over de invloed van media op leefstijl. welke invloed dagritme heeft op fysieke en mentale gezondheid	1	nee	200	2	Ja	P/ZW/1.1.4 P/ZW/1.3.4	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	voorbeelden geven welke invloed media heeft op onze leefstijl en het herkennen hiervan. Beschrijf hoe dagritme invloed heeft op de fysieke en mentale welzijn.
NWT	BB4	MGEZ	Een maaltijd samenstellen	2	ja	100	3	Ja	P/ZW/1.2.2 P/ZW1.2.5 P/ZW1.2.6 P/ZW1.2.8	nee	nee	Praktische opdracht	praktisch	Een gerecht bereiden door het omrekenen van het recept met behulp van rekenmachine, specifieke technieken gebruiken, opruimen en hygiene regels toepassen.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afname moment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB4	VBDB	Een gerecht bereiden	2	ja	100	2	Ja	K/DP/4.1.3	nee	nee	Praktische opdracht	Praktisch	verse plantaardige producten verwerken tot een eindproduct
NWT	BB4	VBDB	Verslag etiketten lezen	1	nee	300	3	Ja	K/DP/4.2.1 K/DP/4.2.5 K/DP/4.2.6	nee	nee	praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	De leerling kan etiketten lezen en kan daaruit opmaken wat de herkomst is, voedingsmid delen lezen, begrijpen van voedingsmid delen en een bewuste keuze maken in voeding.
NWT	BB4	VBDB	een bewegingsactiviteit organiseren en uitvoeren	2	nee	60	3	Ja	K/DP/4.3.3 K/DP/4.3.5	nee	nee	praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	Op basis van gegeven criteria passende bewegingsactiviteiten in de openlucht bedenken en voert deze uit.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	B3	MMPM	Theorie toets MMPM	1	Ja	30	2	P/D&P/4.2	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de MMPM vakjargon.
NWT	B3	MMPM	Praktijkopdracht MMPM een film monteren	2	Nee	100	2	P/D&P/4.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Aan de hand van het storyboard en het draaiboek filmopnamen maken. Met behulp van montagesoftware beelden monteren tot een samenhangend geheel.
NWT	B3	MMPM	Praktijkopdracht MMPM Digitaal ontwerp maken	2	Nee	100	3	P/D&P/4.1	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Teksten, beelden en illustraties digitaal opmaken.
NWT	B3	PPV	Verkoopgesprek PPV	2	Ja	30	2	P/D&P/2.2.3	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Verkoopgesprek voorbereiden en voeren.
NWT	B3	PPV	praktijkopdracht PPV Etaleren met promotiemateriaal	2	Nee	90	3	P/D&P/2.2.4	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Maken van een etalage.
NWT	B3	PPV	Praktijkopdracht PPV social mediabericht e/o Emailbericht	2	Nee	50	3	P/D&P/2.1.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Maken van een sociaal media bericht in een format e/o emailbericht.
NWT	B3	PRMV	Theorie toets PRMV	2	Ja	30	2	P/D&P/3.1.1 P/D&P/3.2.1 P/D&P/3.2.5	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de PRMV vakjargon.
NWT	B3	PRMV	Praktijkopdracht PRMV een 3D-tekening maken	1	Nee	50	3	P/D&P/3.1.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	een 3D-tekening maken van een ontwerp/product in sketchup.
NWT	B3	PRMV	Praktijkopdracht PRMV prototype maken	2	Nee	90	3	P/D&P/3.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Materiaal kennis en gereedschappen, een product maken volgens de eisen van een 2D technische tekening.
NWT	B3	oaog	Praktijktoets OAOG kostenberekening	1	Ja	45	2	P/D&P/1.2.2	Nee	theoretisch/ praktische opdracht	theoretisch/ praktische opdracht	Excel begrijpend lezen, omrekenen en afronden naar de juiste besteleenheid. Invoeren van de juiste formules.
NWT	B3	oaog	Theorie toets OAOG	2	Ja	30	3	P/D&P/1.4	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de OAOG vakjargon.
NWT	B3	oaog	Praktijktoets OAOG Gerecht bereiden	2	Nee	75	3	P/D&P/1.3.2	Nee	Praktische opdracht	Praktisch	Gerecht bereiden volgens een recept.

Locatie	Studie code	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB3	GAMD	Een spel bedenken en een idee vastleggen.	1	nee	180	2	Ja	K/MVI/6.1	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	spel bedenken en ideeën vastleggen
NWT	BB3	GAMD	Game ontwerpen	2	ja	855	3	Ja	K/MVI/6.2	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	spel ontwerpen d.m.v. schetsen, ontwerpen van een interface en het maken van een storybord
NWT	BB3	GAMD	Game maken	2	nee	560	3	Ja	K/MVI/6.3	nee	Nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	Het spel is ontworpen en wordt gepresenteerd.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB3	hmvb	Houten kruk	1	ja	450	3	Ja	P/BWI/3.1.2 P/BWI/3.1.3 P/BWI/3.2	Nee	Nee	Praktische opdracht	Praktisch	Het maken van een houten kruk waarbij gebruik wordt gemaakt van o.a. werktekening lezen, materiaalstaat in en aanvullen . Gereedschappen en machines bepalen, zoals fig. zaag, kortzaag, tacker, pneumatische schuurmachine . Met het maken diverse verbindingen halfhouts , keep, nagelverbinding, deuvel.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB3	MGEZ	Uitleggen over de invloed van media op leefstijl. welke invloed dagritme heeft op fysieke en mentale gezondheid	1	nee	200	2	Ja	P/ZW/1.1.4 P/ZW/1.3.4	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	voorbeelden geven welke invloed media heeft op onze leefstijl en het herkennen hiervan. Beschrijf hoe dagritme invloed heeft op de fysieke en mentale welzijn.
NWT	BB3	MGEZ	Een maaltijd samenstellen	2	ja	100	3	Ja	P/ZW/1.2.2 P/ZW1.2.5 P/ZW1.2.6 P/ZW1.2.8	nee	nee	Praktische opdracht	praktisch	Een gerecht bereiden door het omrekenen van het recept met behulp van rekenmachine, specifieke technieken gebruiken, opruimen en hygiene regels toepassen.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afname moment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB3	VBDB	Een gerecht bereiden	2	ja	100	2	Ja	K/DP/4.1.3	nee	nee	Praktische opdracht	Praktisch	verse plantaardige producten verwerken tot een eindproduct
NWT	BB3	VBDB	Verslag etiketten lezen	1	nee	300	3	Ja	K/DP/4.2.1 K/DP/4.2.5 K/DP/4.2.6	nee	nee	praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	De leerling kan etiketten lezen en kan daaruit opmaken wat de herkomst is, voedingsmid delen lezen, begrijpen van voedingsmid delen en een bewuste keuze maken in voeding.
NWT	BB3	VBDB	een bewegingsactiviteit organiseren en uitvoeren	2	nee	60	3	Ja	K/DP/4.3.3 K/DP/4.3.5	nee	nee	praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	Op basis van gegeven criteria passende bewegingsactiviteiten in de openlucht bedenken en voert deze uit.